

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

1. Jäsenistö

Vuoden 2018 lopussa ICOMOSin Suomen osasto r.y.:ssä (jäljempänä osasto) oli 173 jäsentä, joista 170 henkilöjäseniä ja kolme yhteisöjäseniä.

2. Hallitus

Puheenjohtajana toimi Dos. FT Minna Silver ja varapuheenjohtajana arkkitehti Kirsti Kovanen. Sihteerinä toimi FM Uula Neitola ja jäsensihteerinä FM Wiktoriina Hurskainen, jota seurasi FK Mitro Kaurinkoski. Hallituksen muut jäsenet olivat arkkitehti Laura Berger, arkkitehti Netta Böök, FK Margaretha Ehrström, arkkitehti Juhana Heikonen, FT Aura Kivilaakso, Dos. FT Riitta Niskanen sekä FT Helena Hirviniemi. Hallitus kokoontui kymmenen (10) kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen.

Osastolla on maailmanperintöryhmä, jonka puheenjohtajana toimi FK Margaretha Ehrström.

3. Sääntömääräiset kokoukset

Osasto kokoontui sääntömääräiseen vuosikokoukseen 19.3.2018. Vuosikokous pidettiin Kansallismuseon Vaunuvajassa. Vuosikokouksessa hyväksyttiin osaston sääntömuutosehdotus. Ennen vuosikokousta tutustuttiin restauroituun ja peruskorjattuun Eduskuntataloon. Tutustumiskäyntiin osallistui 18 osaston jäsentä.

Tieteiden talolla 14.5.2018 pidettiin osaston ylimääräinen vuosikokous, jossa hyväksyttiin PRH:n tekemät muutosehdotukset osaston sääntömuutosehdotukseen.

4. Talous

Henkilöjäsenten jäsenmaksu oli 55 euroa ja yhteisöjäsenten jäsenmaksu 250 euroa. Tuotot jäsenmaksuista olivat yhteensä 9 085 euroa, ja osasto suoritti kansainväliselle ICOMOSille jäsenmaksuja yhteensä 7 235 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleistä toiminta-avustusta saatiin 19 842, 35 euroa ja julkaisujen myyntitulot ja osallistumismaksut olivat 2465, 34 euroa. Museoviraston joulukuussa 2017

myöntämä 15 000 euron erityisavustus Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö – hankkeelle kirjattiin kokonaisuudessaan saatuihin ennakoihin edellisenä vuonna, ja sitä käytettiin vuonna 2018. Saatuihin ennakoihin on lisäksi kirjattu tilikaudella 2018 maksetut vuoden 2019 jäsenmaksut 7235 euroa.

Taloudenhoitajana toimi KTM Timo Hattinen, toiminnantarkastajana OTK Matleena Haapala ja varatoiminnantarkastajana arkkitehti Jonas Malmberg.

5. Kotimainen ja kansainvälinen toiminta sekä kv. tieteelliset komiteat

ICOMOSin Suomen osaston alla toiminut maailmanperintötyöryhmä jatkoi vuonna 2018 uudella kokoonpanolla. Työryhmä kokoontui neljä kertaa ja käsitteli maailmanperintösopimukseen liittyviä kansallisia kysymyksiä. Se otti kantaa Paimion sairaalan tilanteeseen sekä järjesti infotilaisuuden maailmanperintösopimuksen kansallisen toteutuksen nykyvaiheesta osaston pikkujoulutilaisuudessa. Keskustelua pohjustivat Stefan Wessman ja Kirsi Kovanen.

Museovirasto oli myöntänyt avustusta EU:n kulttuuriperintövuoden 2018 varoista 15 000 euroa osaston *Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö* -hankkeelle (KYK-hanke). Hanke tarkastelee ja analysoi kulttuuriperintöä osallistavasta näkökulmasta. Hanke toteutetaan yhdessä Suomenlinnan hoitokunnan kanssa.

Suomenlinnassa 8.–9.6.2018 järjestettiin kansainvälinen seminaari *Interpreting Shared Heritage through Time*, joka kytkeytyi Euroopan kulttuuriperintövuoteen 2018 ja *Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö* -osallistumisen mallintamishankkeeseen. Seminaari sisälsi tutustumiskierroksia, esitelmiä, paneelikeskusteluja ja työpajatyöskentelyä Suomenlinnassa. Kansallisia ja kansainvälisiä osallistujia oli yli 70 henkeä. Seminaarista ja siihen liittyvistä työpajoista koottiin sihteerin Uula Neitolan toimesta kirjallinen raportti. Seminaarin anti ja Suomenlinnan hoitosuunnitelmaprosessi toimivat mallintamisen esimerkkeinä. Mallintamisesta valmistui v. 2018 luonnos Aalto-yliopiston simulaatiolaboratoriossa Tkn.kand. Tiina Rahjan laatimana.

Suomenlinnassa järjestetyn kansainvälisen seminaarin yhteydessä ICOMOSin Eurooppa-ryhmä ja ICOMOSin tieteellinen komitea *Shared Built Heritage* pitivät Helsingissä kokoukset 8. ja 10.6. Paikalla oli mm. Eurooppa-ryhmän puheenjohtaja Grellan Rourke ja kansainvälisen ICOMOSin sihteeristöstä johtaja Gaia Jungeblodt, Shared Built Heritage -komitean jäsenet jatkoivat sen puheenjohtaja Siegfried Endersin ja Suomen ICOMOSin edustajien kanssa tutustumismatkalle Viipuriin, josta komitean jäseniä jatkoi vielä Pietariin. Tämä oli osa komitean Viro-Suomi-Venäjä-kiertuetta.

Suomen osasto ja Rakennustaiteen seura järjestivät 25.–26.8.2018 Helsingissä Tieteiden talossa suomalais-venäläisen seminaarin *Historical dachas and resorts of the Gulf of Finland, Problems of conservation and use*. Esielmissä valotettiin huviloiden ja alueen syntyhistoriaa ja arkkitehtuuria sekä rakennusten nykytilannetta ja suojelua. Esielmiä oli yhteensä 12, puolet suomalaisten, puolet venäläisten pitämiä. Lisäksi esillä oli kuusi posteria. Kunniavieraana oli suurlähettiläs emerita Eva-Christina Mäkeläinen. Toisena seminaaripäivänä toteutettiin opastettu

tutustumiskierros kolmeen Helsingin Linnunlaulun 1800-luvun lopun puuhuvilaan esimerkkeinä aikakauden porvarishuviloiden kunnostamisesta. Seminaarista suunnitellaan julkaisua.

Osasto jatkoi yhteistyötä Viipurin asiantuntijoiden kanssa ja seurasi kaupungin suojelun ja restaurointihankkeiden tilaa. Alkuvuodesta keskeisenä kysymyksenä oli Monrepos'n puiston ja kartanon restaurointihanke, johon Pietarin ICOMOS on pyytänyt Suomen apua vetoamalla mm. presidentti Sauli Niinistöön. Suomen osasto sekä opetus- ja kulttuuriministeriö ovat selvittäneet asiaa. Osaston jäsenet ovat esittäneet aktiivisesti lehtihaastatteluissa ja kirjoituksissaan huolestumisensa puiston restaurointihankkeen suuntaviivoista.

Puheenjohtaja ja arkkitehti Netta Böök osallistuivat Viipurissa 19. –20. lokakuuta Venäjän kulttuuriministeriön ja Viipurin linnan toimijoiden järjestämään kansainväliseen seminaariin. Seminaari kasitteli pienten historiallisten kaupunkien ja yhdyskuntien säilyttämistä. Seminaari järjestettiin arkkitehti Alvar Aallon suunnittelemassa Viipurin kirjastossa.

Osastolla oli äänestävä jäsen seuraavissa kansainvälisissä tieteellisissä komiteoissa:

CIPA Fotogrammetriakomitea: Minna Silver

Kulttuurimaisemat (historialliset puistot ja puutarhat): Maunu Häyrynen

Kansanarkkitehtuurikomitea: Marika Konola-Tuominen

Kivikomitea: Elisa Heikkilä

Kulttuurimatkailukomitea: Marianne Lehtimäki

Puukomitea: Pasi Kovalainen

Riskeihin varautuminen: Minna Silver

1900-luvun arkkitehtuuri: Jonas Malmberg

Seinämaalauskomitea: Tiina Sonninen

Linnoitukset ja asevoimien arkkitehtuuri: Tuija Lind

Rakennusperinnön rakenteiden analysointi ja restaurointi: Kari Avellan

Kestävä kehitys ja energiatehokkuus -komitea: Seija Linnanmäki

Vedenalainen kulttuuriperintö -komitea: Riikka Ahlvik

Kaupungit ja kylät -komitea: Helena Björk

Jaettu kulttuuriperintö: Netta Böök

Laki-, talous- ja hallintokomitea: Matleena Haapala

Teorian ja filosofian komitea: Miia Perkkiö

PRERICO: William van Andringa, varalla Laura Berger

ICOMOSin Emerging professionals ryhmään nimettiin Suomen edustajaksi Valeriya Pulko

Tieteellisissä komiteoissa toimii myös muita osaston jäseniä. Komiteoiden symposioiden ja kokouksiin liittyvät asiat ovat luettavissa jäsentiedotteista, jotka on julkaistu osaston kotisivuilla.

Osasto kuuluu Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n kulttuuriperinnön vaalimisen standardeista vastaavaan seurantaryhmään.

Osasto on jatkanut kummitoimintaa Beninin kansallisen komitean kanssa asemarakennusten inventoimiseksi.

6. Yleisötilaisuudet ja tapahtumat

Osaston vuosikokousta (19.3.) ennen oli mahdollisuus tutustua restauroituun ja peruskorjattuun Eduskuntataloon. Tutustumiskäyntiin osallistui 18 jäsentä.

ICOMOSin Monumenttipäivänä 18.4.2018 oli Ritarihuoneella mahdollisuus vieraillla Kulttuuriperintökasvatuksen seuran tiloissa ja tutustua seuran toimintaan.

Kesäkuussa 6.6. tutustuttiin Eliel Saarisen suunnittelemaan Rautatiehallituksen entisiin toimitiloihin. Rakennusta ollaan muuttamassa hotellikäyttöön. Esillä oli vielä alkuperäisiä huonekaluja, jotka oli suunniteltu vartavasten rakennukseen.

Suomen osasto panosti mainittuihin alkukesän suuriin kansainvälisiin tapahtumiin kesäkuussa ja elokuussa. Euroopan kulttuuriperintövuoteen 2018 ja Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö –hankkeeseen liittyi kesäkuussa järjestetty kansainvälinen seminaari *Interpreting Shared Heritage through Time* sekä elokuussa Suomen osaston ja Rakennustaiteen seuran järjestämä suomalais-venäläisen seminaari *Historical dachas and resorts of the Gulf of Finland, Problems of conservation and use*. Kummatkin kansainväliset seminaarit ilmoitettiin osaston kotisivuilla ja alasta kiinnostuneet saattoivat osallistua.

Joulukuussa 11.12.2018 pidettiin maailmanperinnöstä tietoiskutilaisuus osaston pikkujoulujen yhteydessä Paasitorissa Helsingissä. Erityisasiantuntija Stefan Wessman Museovirastosta ja arkkitehti Kirsti Kovanen valottivat esityksissään maailmanperintötyötä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Pikkujoulujen yhteydessä markkinointipäällikkö Kati Kosonen esitteli Paasitorin tiloja ja arkkitehtuuria. Pikkujouluihin osallistui 25 osaston jäsentä.

7. Julkaisut ja jäsentiedote

Osasto ylläpitää www.icomos.fi-kotisivuja. Sivulla esitellään ajankohtaisia tapahtumia. Kotisivuja ylläpitää sihteeri. Kotisivujen uudistaminen on ollut vireillä, mutta se ei toteutunut v. 2018.

Suomen osasto on edelleen osallistunut CIAV VERNADOC –hankkeeseen, josta vuoden 2018 aikana ilmestyneet kaksi teosta jaettiin jäsenille: *Pre VERNADOC 1997 inkerinsuomalaiset, Korkolanniemen Vipiä ja Hakaja, Kupanitsan Korkka*, toim. Markku Mattila, CIAV/ Suomen ICOMOS, Länkipohja 2018; *Pre VERNADOC 1997-98 MARI, Tšurajevon Birk Baškiria*, toim. Markku Mattila, CIAV/Suomen ICOMOS, Länkipohja 2018.

Osaston sihteeri toimitti myös sähköistä jäsentiedotetta. Tiedote ilmestyi vuoden aikana kaksi kertaa. Lisäksi lähetettiin kaksi puheenjohtajan laatimaa lyhyempää jäsenviestiä. Tiedottamista on myös ollut sosiaalisessa mediassa internetsivujen lisäksi oman Facebook-sivun kautta.

8. Lausunnot, viranomaisyhteistyö ja kannanotot

Aalto-yliopistolle ja sen ARTSille toimitettiin 28.3.2018 tuen ilmaisu arkkitehtuurin historian professuurin jatkumiselle.

30.8.2018 toimitettiin ympäristöministeriölle lausunto rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain muuttamisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriöön Ministeri Sampo Terholle osoitettiin vetoamus 18.9.2018 Paimion parantolan tilanteesta johtuen.

24.9.2018 otettiin kantaa Tieteellisten seurain valtuuskunnan syyskokousta varten sen hallituksen ehdokasasetteluun ja ehdokasäänestykseen.

Osasto on edelleen seurannut tiiviisti Vanha Rauman maailmanperintökohteen suoja-alueelle suunniteltua kauppakeskushanketta.

9. Matka-apurahat

Osasto jakoi tieteellisten komiteoiden kokouksiin ja konferensseihin matka-apurahoja. Yhteensä matka-avustuksia jaettiin 4 416, 19 eurolla.

Helsingissä 29.1.2019

Minna Silver
puheenjohtaja

Laura Berger
hallituksen jäsen

Netta Böök
hallituksen jäsen

Juhana Heikonen
hallituksen jäsen

Aura Kivilaakso
hallituksen jäsen

Kirsti Kovanen
varapuheenjohtaja

Margaretha Ehrström
hallituksen jäsen

Riitta Niskanen
hallituksen jäsen

Helena Hirviniemi
hallituksen jäsen